

cost reduction, success on this path is possible only as a result of the implementation of a variable set of technological measures, which include in its list: negotiations; determination of adequate to market conditions of the enterprise sales volumes; standardization of production; reducing the complexity of work performed; reducing the cost of packaging finished products; reducing the cost of cargo operations; optimization of production processes; cost construction; consolidation; rationalization of specifications; direct shipment of finished products to its customer.

These cost reduction technologies apply to all without exception, their types, carried out in the following segments of the enterprise - supply of raw materials, direct material costs, general management and administration, maintenance and repair of equipment, packaging and loading of finished products, installation of equipment and capital works, organization of research and development works, development of production information technologies, development of design of new products of enterprises and the means of the Internet, the cost of sales, marketing and promotional activities.

Максименко Ж. В., аспірантка
Національний авіаційний університет

ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

В умовах конкуренції на міжнародному ринку особливого значення набувають фактори інноваційного розвитку, потенціал розвитку якого визначають темпи нарощування виробництва наукоємної продукції, наявність та задіяність висококваліфікованої робочої сили, інвестиційні передумови формування інноваційного продукту. Сьогодні є актуальним питання удосконалення державного регулювання інвестиційно-інноваційного розвитку України, ефективності механізмів та інструментів управління, стимулів до інноваційної діяльності та усунення перешкод до інтелектуалізації національної економіки.

Згідно Закону України Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні, стратегічними пріоритетами інноваційного розвитку на 2020-2021р.р. є: 1) освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, альтернативних джерел енергії; 2) освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної системи, ракетно-космічної галузі та військової техніки; 3) освоєння нових технологій виробництва матеріалів, створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій; 4) технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу; 5) впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики; 6) широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного

середовища; 7) розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки [1].

Досягнення стратегічних пріоритетів інноваційної діяльності можливе лише за рахунок ефективного інвестування. Тому доцільно розглядати комплекс проблем інвестиційної та інноваційної діяльності дуально.

Закордонні партнери України найбільше інвестують в регіональний розвиток, освіту, інфраструктуру та розвиток малого бізнесу, особливо, якщо він пов'язаний за науково-технічною діяльністю, заохочується співпраця із освітніми закладами.

За даними Держкомстату України загальна сума капітальних інвестицій в економіку України за 2019 року склала 584,45 млрд. грн. Найбільше інвестицій припадає на матеріальні активи – 563,6 млрд. грн. (96,4%), що на 3,4% більше ніж в попередньому році. На нематеріальні активи кількість інвестицій у 2019 році (20,9 млрд. грн.) зменшилася у порівнянні до 2018 року на 3,1% відповідно. Спостерігаємо зростаючу динаміку капітальних інвестицій у 2019 році до попереднього періоду на 15,5%, у 2018 році – на 16,4% і 22,1% – у 2017 р.р. Найменше інвестицій припадає на високотехнологічні галузі – 0,5% у 2019 році та 0,7% – у 2018 році [2].

Згідно даних Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України [3] за джерелами фінансування кошти державного бюджету у 2018 році становили 12,7%, власні кошти підприємства – 71,3%, кошти іноземних інвесторів – 0,3%, кредити та позики банків – 6,7%, кошти населення на будівництво житла – 6,4%. У 2019 році власні кошти підприємства склали 68,1%, державні інвестиції – 14,6%, кредити банків – 7%, кошти іноземних інвесторів – 0,6%, кошти населення на будівництво житла – 5,6%. Згідно дослідження в Україні спостерігається незначна активність іноземних донорів. Разом з тим, у 2019 році зростає кількість кредитів та позик банків за рахунок міжнародних банків.

За даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України виокремимо ключові фактори, які вплинули на зростання капітальних інвестицій: макроекономічна стабільність, зниження інвестиційних ризиків, позитивні фінансові результати підприємств у попередніх періодах, збільшення капітальних видатків у бюджеті [3].

Згідно напрацювань Комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій ключовими проблемами інноваційної діяльності є [4]: 1) Відсутність стратегії інноваційного розвитку держави. 2) Нерозвиненість інноваційної інфраструктури. У сфері наукових досліджень головними проблемами є [4]: 1) Неєфективна система конкурсного фінансування науки. 2) Відсутність узгодженості між органами державної влади, науковцями та бізнесменами у вирішенні питань впровадження інноваційних технологій. 3) Слабкий механізм комерціалізації знань, обміну даними між наукою, бізнесом та суспільством. 4) Застаріла дослідницька інфраструктура, адаптація якої потребує значних фінансових вкладень та розробки стратегії розвитку. 5) Відсутність фінансової автономії наукових установ.

Інститут економічних досліджень та політичних консультацій діагностує ефективність іноземних інвестицій за 2017-2018 р.р. [5]: 1) Відсутність аналізу та оцінки необхідності у зовнішньому фінансуванні. 2) Опитування експертів свідчать, що немає достатньої обізнаності про наявні програми підтримки. 3) Варто визначити не лише стратегічні пріоритети розвитку, але й здійснити аналіз потреби підтримки донорів за кожною сферою, типи необхідної підтримки: фінансова (кредити включно з макрофінансовою допомогою, бюджетна підтримка) чи технічна (консультації, навчання, дослідження). 4) Проведення діалогу із можливими донорами. 5) Україні потрібно не лише збільшувати прозорість даних і надавати статистику щодо наданої допомоги, але ретельніше відстежувати ефективність цієї допомоги.

Європейським інвестиційним банком було профінансовано українські проекти у сфері інфраструктури, розвитку приватного сектору, боротьби зі змінами клімату. На основі даних про підписані контракти в березні 2014 року – травні 2018 року найбільший обсяг коштів (760 млн євро) спрямований на підтримку малих та середніх підприємств, інноваційних компаній із середнім рівнем капіталізації. До аграрного сектору було залучено 664 млн євро, муніципальна інфраструктура – 600 млн євро та енергетика (593 млн євро), муніципальний транспорт – 360 млн євро, транспорт – 356 млн євро та на освіту – 120 млн євро [5].

Отже, проаналізувавши вищенаведені дослідження, Україні, з метою вирішення проблем інвестиційно-інноваційного розвитку, варто збільшити фінансування науки відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» до 1,7% ВВП, у 2020 році фінансова підтримка науково-технічних проектів має становити не менше 10% державного бюджету фінансування науки, 2021 рік – до 15%. Спрямування коштів на регіональний розвиток, за рекомендаціями ЄС має бути до 15% бюджету іноземних інвестицій.

Орієнтуючись на дослідження Комітету Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій [4], Інституту економічних досліджень та політичних консультацій [5] для досягнення пріоритетних напрямків національного інвестиційно-інноваційного розвитку рекомендуємо:

1. Впровадити механізм надання фінансової допомоги малому та середньому бізнесу, який займається інноваційною діяльністю.
2. Створити ефективну інноваційну інфраструктуру та сприятливі умови для її розвитку (інноваційні кластери, бізнес-інкубатори).
3. Розробити дієву нормативно-правову систему захисту інтелектуальної власності.
4. Створити регіональні центри експертизи наукових проектів.
5. Розробити та впровадити програми для інноваційного розвитку (бізнес-тренінги, курси з академічного підприємництва, інноваційного бізнесу у регіональних закладах освіти усіх рівнів).
6. Залучити приватні інвестиції у наукову діяльність.
7. Повернути інтелектуальну еліту із-за кордону, шляхом гарантування працевлаштування та гідної заробітної плати.
8. Зберегти спрощену систему оподаткування для малого бізнесу.

Отже, найголовнішими завданнями державних органів управління, з метою досягнення пріоритетних напрямків національного інвестиційно-

інноваційного розвитку, є забезпечення макроекономічної стабільності та високого рівня життя в Україні. Крім того, передумовами інноваційного розвитку є ефективна інвестиційна діяльність та нормативно-правове регулювання у сфері інтелектуальної власності, побудова інтелектуального бізнес-середовища, згідно рекомендацій ЄС, МВФ та міжнародних інвесторів.

Література

1. Закон України Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.166) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>
2. Державна служба статистики України. Капітальні інвестиції за видами активів 2019 року. http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2019/ibd/kinv/kinv_2019_u.htm
3. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. Капітальні інвестиції (2019 рік) file:///C:/Users/Admin/Downloads/Капітальні_інвестиції_2019_.pdf
4. Комітет Верховної ради України з питань освіти, науки та інновацій 2019 рік http://kno.rada.gov.ua/news/Robota_Kom/Parl_Kom_slukh/Parl_slukh/8_skl/75312.html?fbclid=IwAR1WxbehvR6pguEHnjhTJJ4whpd71f5IsmUBPAsqVBjCaPjb7WDJQWRNNQI
5. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. Пріоритети допомоги ЄС Україні: взаємовигідний рух назустріч. Київ 2018 р. http://www.ier.com.ua/files/publications/Books/2018/IER_Priority_reform_report_6.07.2018_1.pdf

Мохамед М., аспірант
(науковий керівник: **Малаховський Ю. В.**, канд. екон. наук, доцент)
Центральноукраїнський національний технічний університет
м. Кропивницький, Україна

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ РЕСУРСІВ ІННОВАТИВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ

Процес виробництва нових знань, здатних збільшувати споживчу цінність призначених для кінцевого споживання товарів/послуг у ході формування глобальних вартісних ланцюгів постіндустріальної економіки – домінуючий науковий напрям менеджменту компетенцій (Knowledge management) в конкретних умовах функціонування інноваційно активних підприємств (ІАП) як продукуючих екосистем.

Сформульована нами точка зору щодо трансформаційного перетворення структуральної, когнітивної та реляційної складових товариського інклюзивного соціального капіталу у процесі формування інтелектуального капіталу у середовищі функціонування ІАП, дозволяє одночасно розглядати ІАП у якості спеціалізованої на швидкому та ефективному створенні/передаванні знань соціоцентричної соціальної мережі [1].

Інноваційний потенціал працівників ІАП у складі пізнавальної спроможності до інноваційної діяльності, мотиваційних та комунікативних якостей, креативності та особистісних якостей новатора може бути зведено до реалізованого комунікаційного ресурсу експертної діяльності у предметній області.